

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นวิจัยเพื่อศึกษา ผลการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อปลูกฝังจิต
สาธารณะและควมามีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีขั้นตอนสรุปผล อภิปราย
ผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิต
สาธารณะและควมามีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะและควมามีวินัยของนักเรียน ก่อนและหลังใช้กิจกรรม
สถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและควมามีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6
4. เพื่อประเมินความคงทนด้านจิตสาธารณะและควมามีวินัยของนักเรียนหลังได้รับการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและควมามีวินัยสำหรับ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นปัญหาเรียงตามระดับปัญหา คือ
เป็นปัญหาระดับมาก ได้แก่ ควมามีวินัย ($\mu=4.25$) และ มีจิตสาธารณะ ($\mu=3.98$) เป็นปัญหา
ระดับปานกลาง ได้แก่ อยู่อย่างพอเพียง ($\mu=2.73$) ใฝ่เรียนรู้ ($\mu=2.67$) มุ่งมั่นในการทำงาน
($\mu=2.57$) ตามลำดับ นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.42/84.60

3. จิตสาธารณะและความมีวินัยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าการทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคงทนในการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นปัญหาเรียง เป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ความมีวินัย ($\mu=4.25$) และ มีจิตสาธารณะ ($\mu=3.98$) ซึ่งเห็นว่าความมีวินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในสังคม และการมีนักเรียนหรือคนในสังคมส่วนใหญ่ขาดวินัยจึงมองเห็นวินัยเป็นสิ่งที่ปัญหาของสังคม และความมีวินัยถือว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่นักเรียนจะต้องยึดถือปฏิบัติ

2. ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแนวความคิดของครู พบว่า มีความต้องการพัฒนามาก คือ มีจิตสาธารณะ ($\mu=4.37$) และความมีวินัย ($\mu=4.33$) เพื่อให้ให้นักเรียน ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน โดยมีพฤติกรรม คือ ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น และเพื่อให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น และเพื่อให้นักเรียน ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม

ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด และรู้จักวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. ความเหมาะสมของกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า มีความเหมาะสมในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เนื่องจาก มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและมีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด คุณลักษณะตัวชี้วัดและสามารถประเมินผลได้ ด้านเนื้อหา ตรงกับสาระการเรียนรู้ เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน และวัยของผู้เรียน ด้านกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นความร่วมมือและช่วยเหลือของสมาชิกภายในกลุ่ม เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม น่าสนใจ ชูใจให้กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมในกิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4. ผลการพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.42/84.60 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และวัตถุประสงค์ของการวิจัย แสดงว่า กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการสูงกว่าเกณฑ์และประสิทธิภาพของผลลัพธ์เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2552 : 371-373) กล่าวถึง การสอนด้วยกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจเกิดความเข้าใจเกิดความเข้าใจเนื่องจาก ได้มีประสบการณ์ที่เห็นประจักษ์ชัดด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน การเรียนรู้มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ เนตรา มูลดวง (2550 : 75) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านนาแพง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี

ประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.45 / 85.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การศึกษาของ เจริญทอง สุดสังข์ (2550 : 114) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระหว่าง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานและ โดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า ประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้แบบใช้ ปัญหาเป็นฐาน และแผนจัดการเรียนรู้แบบใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง คุณธรรมจริยธรรม มีค่า เท่ากับ 82.84/82.50 และ 83.67/85.37 ตามลำดับ การศึกษาของบวรจิต พลจันทร์ (2551 : 78-78) ได้ ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์ จำลอง เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อน เรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองและเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการ การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปากชมวิทยา อำเภอปากชม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 โดยใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลองมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.23/79.66 การศึกษาของกาญจนา ศรีผักหอม (2551 : 106) ได้ศึกษาผลการเรียนเรื่อง การใช้โปรแกรมการ นำเสนองานเบื้องต้นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยี พลพณิชยการ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ระหว่างการเรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์ จำลอง และการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ โปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์จำลอง เรื่อง การใช้โปรแกรมการนำเสนองานเบื้องต้น ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 มี ประสิทธิภาพ เท่ากับ 89.25/88.88

จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ใน การเรียนการสอน ได้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก

4.1. กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้นมีกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสร้าง สถานการณ์เลียนแบบสถานการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมในสถานการณ์นั้นตามบทบาท ความ รับผิดชอบของผู้เรียนมีปฏิริยาโต้ตอบกันตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนในขอบเขตการ ตัดสินใจของผู้เรียนเอง ครูมีหน้าที่เป็นผู้ให้ คำปรึกษาให้สถานการณ์จำลองดำเนินไปได้ด้วยดี จาก การที่ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะในกระบวนการทำงานกลุ่ม เรียนรู้จากการเผชิญปัญหาตามสถานการณ์ และคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา ตามขั้นตอนของสถานการณ์จำลองเน้นการพัฒนาพฤติกรรมทำให้ ผู้เรียน ได้ฝึกคิด ฝึกทำซ้ำ ๆ และทบทวนเนื้อหาเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ใน ชีวิตจริงจึงทำให้ผลการเรียนออกมาดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ สุวิทย์ มูลคำ (2552 : 74) ได้

กล่าวถึงสถานการณ์จำลองว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมา ซึ่งสถานการณ์นั้นจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อและกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เขากำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ ข้อทั้งหมดที่ได้รับประกอบกับวิจารณญาณของตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด ซึ่งการเรียนรู้แบบสร้างสถานการณ์จำลองนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ดี และสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ และจาคูรงค์ เอี่ยมสะอาด (2552 : 12-13) ได้กล่าวถึงสถานการณ์จำลองว่าเป็นการสอนที่มีการเลียนแบบสภาพเหตุการณ์หรือสมมติสถานการณ์ให้มีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน จากนั้นเสนอเป็นกิจกรรมการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติ แสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจ เลือกแนวทางแก้ปัญหาจาก สถานการณ์นั้น ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีวิธีจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจมีความรู้ลึก ร่วมต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งสามารถถ่ายโยงความรู้ไปสู่ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และความคิดของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551 : 83) กล่าวถึงการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอนสำคัญคือ ผู้สอน เตรียมสถานการณ์จำลอง ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์จำลอง บทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะเล่น หรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้ผู้เรียน ผู้เรียนเล่นตามกติกาที่กำหนด ผู้สอนและผู้ร่วมการอภิปราย ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้

4.2 ได้ผ่านกระบวนการดำเนินการสร้างอย่างถูกต้องโดย ได้ศึกษาหลักสูตร รายละเอียด เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม จิตสาธารณะและควมมีวินัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา แนวทางการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม กับความมุ่งหมาย หรือนิยามศัพท์ ของการศึกษาค้นคว้า สำหรับการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง หลักการสร้างกิจกรรมสถานการณ์จำลอง และยังผ่านการตรวจสอบ การวิเคราะห์ความเที่ยงตรง ความสอดคล้องตามเนื้อหาวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสม คำแนะนำ จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนได้ผ่านการทดลองหาคุณภาพและได้ผ่านการปรับปรุงเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2552 : 78-81) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองจะต้องคำนึงถึงการหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ให้มากที่สุด ศึกษาสถานการณ์จำลองให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ สถานการณ์จำลองที่คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดจะเป็นสถานการณ์จำลองที่ดีที่สุด

4.3 กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.42/84.60 ตามเกณฑ์ 80/80

5. จิตสาธารณะและความมีวินัยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าการทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถที่จะปลูกฝังและพัฒนาขึ้นได้จากการใช้สถานการณ์จำลอง ทั้งนี้เนื่องจากการใช้สถานการณ์จำลองทำให้เกิดกระบวนการทางปัญญาของนักเรียน ด้วยการที่นักเรียนได้เรียนรู้ได้สังเกต แล้วส่งผลต่อจิตสาธารณะและความมีวินัยนักเรียนสูงขึ้นตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของเบนดูรา ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนมากเป็น การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ และทฤษฎีนี้ไม่มีจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539 : 3) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมบุคคลแล้วสามารถหาปัจจัยที่ส่งผลของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง พฤติกรรม การทำดี ละเว้นความชั่วการทำงานเพื่อส่วนรวม ตลอดจนถึงทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud) โดยมีความเชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลนั้น เป็นสิ่งที่ได้รับการขัดเกลา และพัฒนาขึ้นจากแรงขับพื้นฐานของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ บวรจิต พลจันทร์ (2551 : 78) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลองและเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปากชมวิทยา อำเภอปากชม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 โดยใช้สถานการณ์จำลอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองมีทักษะพบว่า การพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของ กาญจนา ศรีผักหอม (2551 : 106) ได้ศึกษาผลการเรียนเรื่อง การใช้โปรแกรมการนำเสนองานเบื้องต้นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยี พลพณิชยการ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ระหว่างการเรียนด้วย โปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์จำลอง และการเรียนแบบปกติพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วย โปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของ เจนตัญญา คำดี (2553 : 63) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนา จิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพระบาทท่าเรือ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วม โปรแกรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูง

กว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของ โกวิทช์ พงษ์ภักดี (2553 : 58) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนา จิตสาธารณะหลังการทดลองมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนทดลอง และมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านจิตสาธารณะหลังทดลองกับหลังทดลอง 15 วัน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความมีวินัยหลังทดลองกับหลังทดลอง 15 วัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา ศรีผักหอม (2551 : 106) ได้ศึกษาผลการเรียนเรื่อง การใช้โปรแกรมการนำเสนองานเบื้องต้นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีพลพณิชยการ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ระหว่างการเรียนด้วย โปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์จำลอง และการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนแบบสถานการณ์จำลอง มีคงทนความรู้ หลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ สูงกว่านักศึกษา ที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและความมีวินัยสูงขึ้น นั่นคือ การใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมโดยผู้วิจัย และครูผู้สอนอีกคนหนึ่งคนที่คอยแสดงความคิดเห็น ให้กำลังใจและข้อเสนอแนะผลการปฏิบัติจากคะแนนแบบสังเกตที่ผู้วิจัยแจ้งให้ทราบทุกสัปดาห์ ในวันศุกร์ เป็นเวลา 9 สัปดาห์ 9 ครั้ง และต้องพัฒนาตนเองอย่างไร เพื่อให้ผลการปฏิบัติตนที่ดีขึ้น และมีการให้รางวัลชมเชยเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากแสดงพฤติกรรม จึงมีการพัฒนาพฤติกรรมทั้งด้านจิตสาธารณะและความมีวินัยสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ในการออกแบบกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ควรออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงจิตวิทยาของเด็กแต่ละวัย ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันวิเคราะห์ผลที่เกิดจากสถานการณ์จำลองนั้น หากเป็นจริงนักเรียนควรทำอย่างไร และการกระทำดังกล่าวจะกระทบกับผู้ใดบ้าง เป็นผลดีหรือผลเสีย

1.2 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ครูผู้สอนควรบูรณาการเข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสอดแทรกเข้าทุกกิจกรรมประจำวัน ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เพราะทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันอาจเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ดีแก่นักเรียนได้ ดังนั้นจะต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ละเลยและต้องใส่ใจในรายละเอียด

1.3 การนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและความมีวินัยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ ผู้สอนควรชี้แจงทำความเข้าใจและกำหนดข้อตกลงกับผู้เรียนเกี่ยวกับการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง ส่วนผู้ที่ไม่ได้แสดงบทบาทใดให้เป็นผู้ชมและร่วมวิเคราะห์พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติในการดำเนินการหากสถานการณ์นั้นเกิดขึ้นกับตนเอง

1.4 ครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อมทั้งในส่วนเอกสารการประเมินและทำความเข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมสถานการณ์จำลองแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไปใช้ในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5 การชี้แจงการแสดงตามบทบาทของตัวละครในสถานการณ์จำลอง ในช่วงเวลาที่ดำเนินกิจกรรมที่ 1 – 3 อาจใช้เวลามากกว่าปกติ แต่หลังจากนั้น นักเรียนจะสามารถแสดงบทบาทได้เอง และใช้เวลาในการเล่นบทบาทตัวละครตามเวลาที่กำหนด ซึ่งผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และนำเอาบทบาทของตัวละครมาใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6 การใช้แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสำนึกและความมีวินัย จะใช้ช่วงเวลาจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง และเวลาเรียนปกติ จะทำให้สามารถทราบพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกได้ ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและความมีวินัย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำไปพัฒนาเพื่อใช้ในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนด้านอื่น ๆ ทุกระดับชั้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

2.4 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนกับระดับคุณลักษณะของนักเรียนที่วัดจากการทำแบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY